

گزارش دهی به شورای امنیت ملل متحد توسط نماینده ویژه سرمنشی برای افغانستان، آقای تدامیچی یاماموتو

(چنانچه ایراد گردید)

نیویورک، ۱۰ مارچ ۲۰۱۷

صبح بخیر، آقای رئیس، اعضای محترم شورای امنیت.

حکومت وحدت ملی اکنون تقریباً نیمی از دوره پنج‌ساله خود را پشت سر گذاشته است. ما شاهد بخشی از ثمرات تلاش‌های آنان بوده‌ایم، اما هنوز کارهای زیادی برای انجام دادن باقی مانده است. خوشبختانه زمینه برای موفقیت افغانستان در حال فراهم شدن است. در عرصه بین‌المللی، نشست‌های وارسا و بروکسل زمینه را برای پیشرفت پیوسته مهیا کرده‌اند. در داخل کشور، حکومت وحدت ملی برنامه‌هایی را برای بهبود خدمات اجتماعی و تقویت رشد و انکشاف معرفی کرده است. اکنون زمان آن فرا رسیده است که با اقدامات عملی، نتایج ملموسی به دست آید که زندگی افغان‌ها را امروز و در آینده بهبود بخشد.

یک چالش بزرگ پیش رو است. دولت باید در پس‌زمینه شدت‌گیری شورش و وخیم‌تر شدن اوضاع امنیتی، هم‌زمان یک روند صلح فراگیر را پیگیری کند و رشد اقتصادی را نیز پیش ببرد. هنگامی که دولت افغانستان تلاش‌های خود را برای مقابله با این چالش‌ها دوچندان می‌کند، برای کارهای پیش رو به حمایت جدی بین‌المللی - سیاسی و مالی - ضرورت دارد.

آقای رئیس،

اجازه دهید سه حوزه‌ای را برجسته کنم که دولت افغانستان در آن‌ها گام‌های مشهودی به پیش برداشته است: مبارزه با فساد، پروسه انتخابات و توانمندسازی اقتصادی زنان.

نخست، دولت با برداشتن گام‌های تازه برای مقابله با فساد، در حال بریدن از گذشته است. مرکز عدلی و قضائی مبارزه با جرایم سنگین و فساد اداری اکنون در حال پیگرد قضایی دوسیه‌ها است. هم‌زمان، دولت از طریق مجموعه‌ای از اصلاحات ساختاری - از جمله تلاش‌ها برای بازگرداندن سلامت و شفافیت به مدیریت خدمات عمومی - برای مقابله با فساد اقدام کرده است. با این حال، باید بپذیریم که هنوز کارهای زیادی باقی مانده است، از جمله رسیدگی به فساد در نهادهای امنیتی. این امر نیازمند رهبری سیاسی و عزم راسخ است. مسرت دارم به اطلاع برسانم که یوناما به‌زودی نخستین گزارش ضدفساد خود را با عنوان «مبارزه افغانستان در برابر فساد؛ میدان نبرد دیگر» منتشر خواهد کرد. این گزارش دستاوردهای دولت در مقابله با فساد را برجسته می‌سازد و گزینه‌هایی برای پیشرفت بیشتر توصیه می‌نماید.

دوم این‌که، دولت در بالاترین سطوح متعهد شده است که یک انتخابات پارلمانی برگزار کند که از دید مردم افغانستان عادلانه، فراگیر و شفاف باشد. کمیشنران کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی تعیین شده‌اند. دلگرم‌کننده است که می‌بینیم آن‌ها در حال آماده‌گی برای برگزاری انتخابات‌اند و دستور کار اصلاحات انتخاباتی را پیش می‌برند. با این حال، بازسازی اعتماد به روند انتخاباتی کار دشواری خواهد بود. امیدوارم همه طرف‌های ذی‌دخل در یک پروسه فراگیر تشریک مساعی کنند و حمایت گسترده سیاسی لازم برای بهبود انتخابات را فراهم سازند.

سوم این که، تنها دو روز پیش، در روز جهانی زن، دولت برنامه ملی اولویت‌دار «توانمندسازی اقتصادی زنان» را آغاز کرد. این طرح، زنان را به‌عنوان کنشگران اصلی اقتصادی به رسمیت می‌شناسد که سهم آن‌ها در آینده افغانستان اساسی است. هرچند این گامی مهم به جلو است، اما افغانستان همچنان یکی از دشوارترین مکان‌ها در جهان برای زن بودن به‌شمار می‌رود. برای بسیاری از زنان، داستان، داستان تبعیض، فقر و ستم است. برای آن‌ها که این داستان تغییر کند، باید به زنان اجازه مشارکت و رهبری کامل داده شود و آنان به‌عنوان تصمیم‌گیرندگان در همه سطوح مورد احترام قرار گیرند. این امر نیازمند حمایت نیرومند دولت افغانستان، جامعه مدنی و شرکای بین‌المللی است.

آقای رئیس،

اجازه دهید روی مسایل انکشاف و رشد اقتصادی بیشتر توضیح دهم. ضروری است که راهبردهای رشد، به نتایج عینی و ملموس منجر شوند. تا حدی به‌دلیل وخیم‌تر شدن وضعیت امنیتی در دو سال گذشته، ارائه خدمات روز به روز دشوارتر شده است. ما شاهد روندهای نزولی در برخی شاخص‌های کلیدی بوده‌ایم، مانند دسترسی به کلینیک‌های صحتی و مراکز آموزشی. نه میلیون نفر، یعنی نزدیک به یک‌سوم جمعیت، زیر خط فقر زندگی می‌کنند و با در نظر گرفتن رشد جمعیت، پیش‌بینی می‌شود تولید ناخالص داخلی سرانه کاهش یابد. ما باید هم‌اکنون اقدام کنیم تا این روند را معکوس سازیم. تعهداتی که در بروکسل سپرده شد، همچنان «چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان» و «میثاق شهروندی» فرصت اساسی‌ای برای پیشرفت در این زمینه فراهم می‌کنند. با این حال، این روند نه آسان است و نه ساده. تلاش‌های دولت افغانستان نیازمند تداوم حمایت هماهنگ‌شده شرکای بین‌المللی خواهد بود. اقدام متمرکزتر در زمینه حکومت‌داری، خدمات اجتماعی و توسعه سکتور خصوصی برای ترویج رشد عادلانه ضروری خواهد بود. ما باید دست‌به‌دست هم کار کنیم تا تغییر محسوس و قابل لمس در زندگی همه افغان‌ها به‌وجود آید، به‌گونه‌ای که آنان جهش اقتصادی و اجتماعی را در زندگی خود احساس کنند.

آقای رئیس،

ملت‌سازی، در حالی که با یک شورش مسلحانه درگیر هستید، کاری بس دشوار و نفس‌گیر است. بهبود وضعیت امنیتی برای تحقق رشد اقتصادی و عملی ساختن برنامه‌های بلندپروازانه‌ای که شهروندان این کشور سزاوار آن‌اند، حیاتی است. وضعیت رو به وخامت امنیتی همچنان مایه نگرانی جدی است. درگیری‌های مسلحانه با وجود ماه‌های سرد زمستان، در اوایل سال ۲۰۱۷ بدون وقفه ادامه یافت. من به‌شدت از گزارش‌هایی نگران هستم که از فصل بهاری نبردهای شدید حکایت می‌کنند. باید هر کاری که ممکن است برای بهبود امنیت انجام شود. همچنان باید در قبال حضور جنگجویان خارجی، از جمله داعش، هوشیار بمانیم.

سال گذشته، یوناما بدترین آمار تلفات ملکی را از زمانی که نزدیک به یک دهه پیش ثبت این آمار را آغاز کردیم، به ثبت رساند. حمله هولناکی که دو روز پیش رخ داد، گواه بهای سنگینی است که افغان‌ها می‌پردازند. این روند باید معکوس شود. در حالی که طرف‌های درگیر منازعه تعهداتی را برای حفاظت از غیرنظامیان ابراز کرده‌اند، باید تلاش‌های عملی صورت گیرد تا اطمینان حاصل شود این اعلامیه‌ها به حفاظت واقعی از غیرنظامیان افغان و کاهش تلفات منجر گردد. من چشم‌به‌راه تصویب رسمی و تطبیق «پالیسی ملی پیشگیری و کاهش تلفات ملکی» از سوی حکومت افغانستان هستم.

تلفات ملکی قابل پیشگیری است. همچنین، حکومت را تشویق می‌کنم که گام‌های برداشته‌شده برای شکستن فرهنگ معافیت از مجازات را دنبال کند و روشن سازد که هیچ‌کس فراتر از قانون نیست.

وخاصیت اوضاع امنیتی همچنان در سال ۲۰۱۶ به بلندترین سطح بی‌سابقه بی‌جاشدگی داخلی انجامید. بیش از ۶۵۰ هزار افغان بی‌جا شدند. شمار عودت‌کنندگان از پاکستان از ۶۲۰ هزار تن فراتر رفت. به احتمال زیاد، میزان بی‌جاشدگی‌ها و بازگشت‌ها در سال ۲۰۱۷ نیز در همین سطح باقی خواهد ماند. این روندها در کوتاه‌مدت نیازمند یک پاسخ عمده بشردوستانه است. حکومت در تدوین برنامه‌هایی برای ادغام درازمدت بی‌جاشدگان و عودت‌کنندگان رهبری نیرومندی از خود نشان داده است، اما کمک پایدار جامعه جهانی حیاتی است.

آقای رئیس،

پیدا است که هیچ راه‌حلی نظامی در افغانستان وجود ندارد. باید اذعان کرد که تداوم طولانی منازعه فقط به رنج بیشتر مردم افغانستان می‌انجامد و بنیادهای رشد و توسعه اقتصادی را تضعیف می‌کند.

از زمان آخرین گزارش دهی‌ام، به‌طور گسترده در منطقه سفر کردم تا درباره این که کشورهای همسایه چگونه می‌توانند از تلاش‌های صلح حمایت کنند یا نقشی فعالانه ایفا نمایند، گفت‌وگو کنم. دلگرم شده‌ام. احساس کردم کشورهای همسایه آمادگی بیشتری برای کار در جهت آوردن صلح به افغانستان دارند. آنان به اهمیت ایجاد محیطی مساعد برای صلح و ثبات منطقه‌ای اذعان دارند. به همین دلایل، از کشورهای ذی‌ربط، به‌ویژه همسایگان، می‌خواهم که از علاقه حکومت افغانستان به تقویت تلاش‌های صلح منطقه‌ای حمایت کنند. یوناما برای این منظور از نزدیک با حکومت افغانستان کار می‌کند. در این چارچوب، از افزایش تنش میان افغانستان و پاکستان عمیقاً نگرانم و خواستار کاهش تنش از راه گفت‌وگو هستم.

آینده افغانستان باید از رهگذر روندی که مالکیت و رهبری آن در دست افغان‌ها و برای همه افغان‌ها باشد، ساخته شود. راه صلح باید از مسیر گفت‌وگو دنبال شود، نه از راه خشونت. طالبان باید بدون پیش‌شرط وارد گفت‌وگوهای صلح شوند. از همه بازیگران ذی‌ربط می‌خواهم برای رسیدن به این هدف از نفوذ خود استفاده کنند. دولت، کشورهای همسایه و دیگر قدرت‌های کلیدی باید این پیام را تقویت کنند که طالبان می‌توانند بخشی از آینده افغانستان و بافت سیاسی و اجتماعی آن باشند.

آقای رئیس،

یوناما چشم‌به‌راه تصویب مأموریت تجدیدشده توسط شورا است. می‌خواهیم شما را از پابندی خود به اجرای هرچه مؤثرتر مأموریت‌مان، به سود مردم افغانستان، مطمئن بسازیم.

سپاسگزارم.

* * *

یوناما مأموریت دارد به عنوان یک مأموریت سیاسی که در کنار دیگر خدمات کلیدی، «مساعی جمیله» ارائه می‌کند، از دولت افغانستان و مردم افغانستان حمایت کند. «مساعی جمیله» گام‌های دیپلماتیکی است که سازمان ملل با تکیه بر استقلال، بی‌طرفی و تمامیت خود، به صورت علنی و در محافل غیرعلنی برمی‌دارد تا از بروز، تشدید یا گسترش منازعات بین‌المللی جلوگیری کند. یوناما به روند صلح و آشتی یاری می‌رساند؛ حقوق بشر را رصد و ترویج می‌کند، از جمله حفاظت از غیرنظامیان در درگیری‌های مسلحانه؛ حکمرانی خوب را ترویج می‌کند؛ و همکاری منطقه‌ای را تشویق می‌کند. این مأموریت همچنین حمایت انکشافی منسجم از سوی جامعه بین‌المللی را تقویت می‌کند.